

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/63/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319200698
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2019:6319200698.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Brezno, dcéru otca B. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. - B., X.B. XXXX/X a matky B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. - B., X.B. XXXX/X, t.č. U. U., Q. XX, obec O., XXXX B. T., o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, takto

rozhodol:

- I. Maloletá C. D., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.
- II. S účinnosťou od 01.04.2019 je matka p o v i n n á prispievať na výživu maloletej 200,- Eur mesačne vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám otca maloletej.
- III. Za obdobie od 01.04.2019 do 09.05.2019 vznikol matke dlh na zročnom výživnom vo výške 200,- Eur; tento dlh je matka p o v i n n á zaplatiť k rukám otca maloletej do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.
- IV. Styk matky s maloletou súd p o n e c h á v a na dohodu rodičov.
- V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 27.03.2019 sa otec maloletej domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k nej tak, aby maloletá jemu bola zverená do osobnej starostlivosti a jej matka aby bola zaviazaná prispievať na jej výživu 100,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2019. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá je narodená mimo manželstva. S matkou maloletej žili v spoločnej domácnosti cca 8 rokov. Pred 5 rokmi sa ich vzťah začal zhoršovať, nakoľko sa u matky maloletej začal prejavovať alkoholizmus, postupne začala zanedbávať výchovu a starostlivosť o maloletú. Koncom februára 2019 matka maloletej zo spoločnej domácnosti odišla sama do zahraničia s tým, že odchádza na týždeň. Do dňa podania návrhu sa však matka maloletej naďalej zdržuje v zahraničí a jemu sa vyhráža, že si príde zobráť maloletú. Matka neprejavuje dostatok zodpovednosti voči výchove a starostlivosti o maloletú.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom obidvoch rodičov maloletej, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento stav :

3. Maloletá je narodená mimo manželstva. Na návrh otca tunajší súd uznesením č.k. 8P/54/2019-22 zo dňa 22.03.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú odovzdal do starostlivosti otca.

Maloletá bude mať 4 roky. Je zdravá. Práve prekonalala kiahne. Navštevuje Materskú škôlku v Brezne na Mazorníku. Na začiatku školského roka jej otec na združenie rodičov zaplatil 10,- Eur, každý mesiac jej platí sponzorské 10,- Eur a za stravu 22,- Eur.

4. Otec maloletej je slobodný. Má v osobnom vlastníctve 4-izbový byt. Pracuje v Železiarňach Podbrezová, a.s. s priemerným čistým mesačným zárobkom 925,35 Eur. Pracuje na 4 zmeny. Pri starostlivosti o maloletú mu pomáhajú jeho rodičia, ktorí bývajú od neho cca 200 metrov. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Žije vo svojom byte sám spolu s maloletou dcérou. So zdravím nemá zvýšené výdavky. Na byt si zobral hypotéku, ktorú mesačne spláca po 135,- Eur, ešte má splatiť 29.000,- Eur. Tiež si zobral spotrebný úver, ktorý spláca po 135,- Eur, ešte mu treba splatiť 8.000 - 9.000,- Eur. Medzi jeho mesačné výdavky patrí do bytového spoločenstva 120,- Eur, za elektriку 30,- Eur, koncesionárske poplatky 5,- Eur, cestovné do práce 35,- Eur, strava v práci 20,- Eur. Štvrťročne platí za plyn 15,- Eur, životnú poisťku 100,- Eur. Ročne platí poisťku bytu 25,- Eur.

5. Otec maloletej súdu uviedol, že trvá na podanom návrhu, aby súd maloletú jemu zveril do osobnej starostlivosti a s účinnosťou od 01.04.2019 jej matku zaviazal prispievať na ňu výživným 100,- Eur. Odkedy matka opustila spoločnú domácnosť na výživu maloletej ničím neprispela. Rozprávali sa spolu s matkou a ak maloletá jemu bude zverená do osobnej starostlivosti matka uviedla, že môže na ňu prispievať aj vyšším výživným. Styk matky s maloletou navrhol ponechať na ich dohodu. Dodal, že maloletá má k svojej matke dobrý vzťah, spolu si telefonujú, ale maloletá za matkou neplače. Takýto stav, že maloletá je s ním a mama je preč maloletá C. považuje za normálny. S matkou maloletej žili v spoločnej domácnosti do konca februára 2019. Vtedy matka odišla do Rakúska s tým, že ide k svojej sestre a vráti sa, ale po 2 až 3 týždňoch mu zavolala, že sa nevráti, že si príde iba pre deti, na čo jej on povedal, že on nie je otcom maloletého B., pre neho nech si príde, ale maloletú C. jej do Rakúska nedá. Už sa raz stalo, že matka s maloletým B. odišla do Rakúska, po 2 - 3 mesiacoch sa vrátila späť. Odvtedy stále chcela od neho nejaké doklady týkajúce sa maloletej C., jej pasu, jej rodného listu, ale on jej ich nedal, lebo nechce aby maloletá C. išla s matkou do Rakúska. Keď matka chce ísť do Rakúska tak nech ide, ale maloletá C. nie.

6. Matka maloletej je slobodná, nemajetná, má ukončenú iba základnú školu. V súčasnosti má od 23.04.2019 uzatvorenú pracovnú zmluvu v Rakúsku s McDonaldom, pracuje v kuchyni s hrubým dohodnutým zárobkom 1.317,92 Eur. V pracovnej zmluve má dojednanú mesačnú skúšobnú dobu. Za pár odpracovaných dní v apríli dostala v čistom cca 700,- Eur. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému B. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je v jej starostlivosti, jeho otec nežije. V Rakúsku býva s priateľom B. B. v jeho trojposchodovom dome. Jej priateľ je Rakúšan, je elektrotechnik, má svoju firmu. Žijú spolu druhý mesiac. Má so sebou aj psa, ktorého má 8 rokov. Syn B. v Rakúsku navštevuje školu, našiel si tam aj kamarátov. So zdravím nemá zvýšené výdavky. Priznala, že v minulosti mala problémy s alkoholom, ale ako odišla do Rakúska od konca februára 2019 alkohol nepožíva. Priateľovi neprispieva na spoločnú domácnosť, to čo zarobí sú peniaze iba pre ňu a pre syna B.. Pracuje napr. 3 dni, 2 dni má voľno, prípadne 4 dni pracuje, 1 deň má voľno. Ak pracuje ráno tak je to smena od 6:00 hod. do 15:30 hod. a keď pracuje poobede tak je to smena od 16:00 hod. do 23:00 hod., resp. do 24:00 hod. Ak je ona v práci o maloletého B. sa jej stará jej priateľ, ktorý chodí iba na jednu smenu a to ráno od 6:00 hod., resp. 6:35 hod. do 15:00 hod., resp. do 15:30 hod. Jej syn B. poberá sirotsky dôchodok po svojom nebohom otcovi vo výške cca 90,- Eur mesačne. S mobilom nemá výdavky, nakoľko komunikuje cez messenger. Maloletej C. platí poisťku 15,- Eur mesačne v Poštovej banke.

7. Matka maloletej na pojednávaní navrhla maloletú C. jej zveriť do osobnej starostlivosti, výživné otcovi neručiť a styk otca s maloletou ponechať na dohodu. V prípade, že maloletá C. bude zverená do osobnej starostlivosti otca, je ochotná prispievať na ňu výživným 200,- Eur mesačne + jej bude dokupovať veci. Priznala, že keď jej otec maloletej oznámil, že jej synovi B. hrozí, že na Slovensku pôjde do detského domova, hneď na Slovensko pricestovala a dala si štamprlík. Objasnila, že do spisu doložila fotky rodinného domu, v ktorom býva s priateľom B.. Tohto priateľa spoznala pred cca 1 rokom, ale začali spolu vzťah pred 2 mesiacmi. Jej priateľ je slobodný, má 39 rokov, je bezdetný. Na otázku súdu, kde má istotu, že v rodinnom dome priateľa bude môcť naďalej bývať uviedla, že má takú istotu, že s týmto priateľom asi čaká dieťa. V Rakúsku však bude mať stále kde bývať, lebo tam býva aj jej sestra A. I., ktorá má tam byt a tento jej platí štát, nakoľko sestra navštevuje školu.

8. Na pojednávaní kolízny opatrovník doporučil súdu návrhu otca vyhovieť. Maloletá C. má u otca prostredie bezpečné, stabilné, podnetné. Otec reaguje na všetky podnety maloletej. Medzi otcom a maloletou je silná citová väzba, čo sa nedá povedať o väzbe medzi matkou a maloletou. Maloletá matku berie okrajovo, považuje za normálny stav, že je u otca bez matky. Správanie matky považuje za nestabilné, o čom svedčí aj jej odchod do Rakúska, pričom obidve svoje deti nechala na Slovensku. Matka má nezodpovedné správanie. Tiež má problém s alkoholom a takisto ohľadom bývania nedá sa overiť, či matka má také podmienky pre maloletú v Rakúsku ako má otec podmienky pre maloletú na Slovensku.

9. Podľa Čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

10. Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

11. V zmysle § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia.

12. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí.

13. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností, alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

14. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

15. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú za odôvodnenej potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

22. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť od dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťa sa zohľadňuje najmä :

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

26. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že otec maloletej podal návrh odôvodnene, nakoľko s matkou maloletej nežije v spoločnej domácnosti. Berúc do úvahy citované základné zásady Zákona o rodine súd považuje prostredie u otca za vhodné pre výchovu maloletej. Matka maloletej súdu nepreukázala aké prostredie má ona vytvorené pre výchovu maloletej v Rakúsku. Jej známosť s majiteľom domu, v ktorom býva je iba krátkodobá, takisto len teraz začala pracovať na základe pracovnej zmluvy. Podľa názoru súdu v záujme maloletej je aby bola ponechaná v starostlivosti otca. Pri šetrení pomerov v rodine maloletej súd v starostlivosti otca nezistil žiadne nedostatky.

27. S účinnosťou od 01.04.2019, t.j. ako sa domáhal otec v návrhu, súd zaviazal matku maloletej prispievať na ňu výživným 200,- Eur mesačne. Matka maloletej sa o takejto výške výživného sama vyjadrila pre prípad, že maloletá bude zverená do osobnej starostlivosti otca.

28. Nakoľko rodičia maloletej sa dokážu dohodnúť o styku toho rodiča, ktorý maloletú nebude mať vo svojej starostlivosti, s maloletou, tento styk ponechal na dohodu.

29. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon

neustanovuje inak. Súd v konaní nezistil ani okolnosti, pre ktoré by niektorému z účastníkov priznal náhradu trov konania aby to bolo spravodlivé. Ani jeden z účastníkov si však náhradu trov konania ani neuplatnil.

30. Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.